

Aan de hand van praktijkcases schrijven verschillende voeradviseurs van Aveve (B.) en Agrifirm (NI.) over rantsoenberekeningen in de vleesveehouderij. Deze editie beschrijft Toine Heijmans van Agrifirm de gevolgen voor de vruchtbaarheid door te goed voeren.

Drachtpercentage in het gedrang door te rijke voeding

Begin vorig jaar kwam ik op verzoek van CRV voor het eerst op het vleesveebedrijf De Heerd van Kees en Monique Jansen in het Nederlandse Dongen. Op dit bedrijf zag alles er spic en span uit met een prachtige stal en dieren die top werden verzorgd.

De ondernemers hadden nu vleesvee, maar voorheen hadden ze melkvee en ze waren gefocust op het maken van topkwaliteit ruwvoer gras en mais. Ze insemineren de dieren met geseekt sperma, zodat er alleen vaarskalveren worden geboren.

Op het bedrijf werden de koeien echter slecht tochtig

en bleef het drachtigheidspercentage te laag. Dat zou kunnen samenhangen met de kwaliteit van het voer.

Vleesvee is geen melkvee

Bij een rondgang werd al snel duidelijk dat de koeien ruim in conditie waren. Dit kwam niet door het krachtvoer, want krachtvoer kregen de dieren niet. De dieren kregen enkel ruwvoer, maar het was (te) goed ruwvoer. Het ruwvoer bestond uit graskuil en snijmais en was van super kwaliteit maar ... het was geteeld voor melkvee. Het vleesvee kreeg met name te veel energie.

DE CIJFERS

product	kg product	% ds	kg ds	vevi/ kg ds	re/ kg ds	µg selenium/ kg ds
graskuil	14	53	7,5	747	166	110
snijmais	6	38	2,28	1.037	48	22
tarwestro	3	84	2,52	460	43	10
BeefFit-mineralen	0,06	90	0,054			19.200
totaal	23,06	54	12,4	738	122	196

Tabel 1 – Gecorrigeerd rantsoen voor witblauwe koeien bij familie Jansen, Dongen

natrium	kalium	magnesium	calcium	fosfor	zwavel
2,0-3,0	25-35	2,0-3,5	4,5-6,5	3,0-4,5	2,0-4,0
chloor	mangaan (mg)	zink (mg)	ijzer (mg)	koper (mg)	
5,0-20,0	40-125	25-50	100-500	12,0-15,0	
molybdeen (mg)	jodium (mg)	borium (mg)	kobalt (µg)	seleen (µg)	
1,0-2,5	0,5-2,5	5,0-8,5	100-500	90-250	

Tabel 2 – Streefwaarden van mineralen en sporenelementen voor een graskuil (bron: Eurofins)

Gewasspoor of voerspoor?

Mineralen en sporenelementen zijn belangrijk voor een goede diergezondheid. Maar moet de voorziening van deze nutriënten voor het vee nu via het bodem- en gewasspoor met bemesting op maat voor hogere gewasgehalten of via het voerspoor (krachtvoerders, mineralenmengsels of likstenen)? Eén oplossing voor een optimale voorziening is er niet. Dit komt doordat zowel de beschikbaarheid van sporenelementen in de bodem, wel of niet beweiden, als de benutting en een gelijkmatige opname van sporenelementen door jongvee, productief vee en droogstaand vee van belang zijn.

Een veehouder kan op maat voeren door een goede afstemming van het bemestingsspoor (bemestingsadvies) en voerspoor (kuilanalyse, rantsoenberekeningen). Een ruime toevoeging in zowel bemesting als bij het voeren kost alleen maar geld en kan ook nadelig werken voor de diergezondheid.

Minder gecompliceerd en praktischer is het om naast krachtvoer mineralenmengsels te verstrekken voor een adequate voorziening via het voerspoor. Bolussen zijn een betrouwbare en goed bruikbare methode voor weidend vee. Voor het ene sporenelement werkt het echter beter dan voor het andere. Drenching is alleen een oplossing wanneer er een acuut gevaar op mineralentekorten bestaat.

Kees en Monique Jansen hebben op advies het rantsoen verschaald en vruchtbaarheidsmineralen toegevoegd om de vruchtbaarheid te verbeteren

Kees en Monique Jansen hebben het rantsoen toen verschaald door stro in te mengen en het aandeel mais te verminderen (zie tabel 1).

De graskuil werd meteen ook onderzocht op voederwaarde, mineralen en sporenelementen. Mineralen en sporenelementen kunnen slecht benut worden als er bijvoorbeeld een overmaat aan ijzer of mangaan in zit. In het rantsoen mogen dan wel voldoende mineralen aanwezig zijn, maar door de antagonistische (tegengestelde) werking kan een teveel aan ijzer of mangaan bijvoorbeeld koper, zink en seleen wegdrücken.

Uit dit graskuilonderzoek kwamen echter geen vreemde waarden naar voren.

Vruchtbaarheidsmineralen

Behalve het verschrallen van het rantsoen zijn ook vruchtbaarheidsmineralen voor vleesvee, BeefFit Boost Vitaal, ingezet. BeefFit Boost Vitaal bevat organisch gebonden koper, zink en selenium. Een maand na de aanpassing verbeterden de vruchtbaarheidskengetallen sterk. Ook wordt er nu per groep gestuurd op het voeren op conditie. |